

SLOVENSKI NAROD

Objava vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera in davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Trgovinska pogodba z Avstrijo

Slovenski oblasti sta pretežno industrijsko-trgovinskega značaja. Tu imamo razvito veliko in srednjo industrijo. Tudi trgovina se bolj in bolj uveljavlja. Trgovina in industrija zaposlujeta desettisoče slovenskih delavcev in uradnikov. Slovensko gospodarstvo je predvsem industrijsko gospodarstvo. Ta industrijsko-trgovinska značaj našega gospodarstva povzroča, da je pridobitno življenje v Sloveniji v posebno delikatnem položaju, ker ga lahko vsaka najmanjša pogreška oškoduje in bistveno ogroža.

Ev. poskodbne lahko prihajajo od dveh strani. Na eni strani od državnega proračuna in od davčnih ukrepov, ki jih odreja finančni minister, ministrski svet ali narodna skupščina. Na drugi strani pa stoji ravno trgovinske pogodbe z bližnjimi sosedmi v direktnem razmerju z dobrobitjo našega industrijskega gospodarstva. Od trgovinskih pogodb, ki jih sklepamo z bližnjimi državami, pričakujemo namreč, da nas obvarujejo pred inozemsko konkurenco.

Med trgovinske pogodbe, ki so v tem oziru najvažnejše, spada trgovinska pogodba s sosednjo Avstrijo.

V Avstriji imajo razvito industrijo. Republika na severu deluje že več let z vsemi mogočimi sredstvi, da si zagura primerna inozemska tržišča. V tem oziru se je zazrla v Jugoslavijo, kjer industrija še ne more pokazati posebno visokega razmaha. Slovenija je v Jugoslaviji edina pokrajina, kjer se nahaja industrija na res prvostopni moderni višini. Zato je umljivo, da avstrijska industrija lahko doseže ugodnosti glede Jugoslavije samo na rovaš in na račun slovenske industrije.

Tudi poslednja pogajanja, ki so se vršila med našo delegacijo in avstrijski reprezentanco na Dunaju glede trgovinske pogodbe med obema državama, so pokazala, da imamo Slovenci kar največji povod, da jih zasledujemo z vso pazljivostjo.

Zadostuje v tem oziru opozoriti na dejstvo, da je ta pogajanja vodil proučitelj načelnik trgovinskega ministrstva Savič, ki zastopa odkrito stališče, naj se slovenska industrija demontira, ali vsaj v skrajnem slučaju preseli v sredino države. Mi smo proti temu nazoru še dovolj krepko protestirali in gotovo s temi svojimi protesti ustvarili v g. Saviču razpoloženje proti slovenski industriji. Informacije, ki smo jih prejeli o zaključnih pogajanjih, pa so naravnost katastrofalne. Ministrski svet, ki naj sedaj sklepa o predlogih naše in avstrijske delegacije, mora v tem oziru te predloge temeljito revidirati, ako hoče, da zada slovenski industriji smrti in udarec in ako noče slovenskim, goratim, nepoljedelskim pokrajinam pripravi gospodarsko smrt.

Naša industrija je v zadnjih letih z velikimi težavami prebrodila krizo denarja in gotovine, kreditov in prodaje. Danes kolikortoliko diha in upa na boljšo bodočnost. Pa lahko pride udarec s čisto nepričakovane strani, od strani trgovinske pogodbe z Avstrijo.

Na dlani je upravičenost slovenske industrije ter njena zahteva po upoštevanju in po državni zaščiti. Zdi pa se, da prevladujejo v Beogradu ozkočrtni in kratkovidni interesi osrednjih, bližnjih industrij po Srbiji, Bosni in po Vojvodini, dočim se slovenska industrija deloma iz nepoznavanja, deloma radi prevelike oddaljenosti ne upošteva tako, kakor narekujejo življenjski slovenski gospodarski interesi.

Slovenska industrija je za slovenske kraje vitalnega gospodarskega pomena. Naši kraji so se industrializirali v prvi vrsti zato, ker poljedelstvo ni moglo več preživljati slovenskega človeka. Vse drugače so razmere v Srbiji, Vojvodini, v Bosni, kjer se preživlja prebivalstvo od poljedelstva, dočim je tam industrija plod zasebne podjetnosti in zasebnega interesa. V Sloveniji se interesom in privatni inicijativi pridružujejo najvažnejši, vitalni narodnogospodarski in socialni interesi, ker smo pokrajina s pasivnim gospodarstvom, s pasivno gospodarsko bilanco, kakor hitro odzamejo našemu človeku glavni vir njegovih dohodkov, temeljno možnost njegovega preživljanja, to je slovensko industrijo, obrt, trgovino.

To narodnogospodarsko resnico bi morali zapopasti tudi v Beogradu.

Trgovinska pogodba z Avstrijo še ni podpisana. Gre za predloge, ki se dajo na seji ministrskega sveta izpremeniti.

Trgovinska pogodba z Avstrijo

Neugoden političen moment za pogajanja. — Naša trgovinska pogodba in konflikt Avstrije z Madžarsko. — Gotove olajšave za naš obmejni promet. — Naša trgovinska bilanca napram Avstriji.

— Beograd, 11. avgusta (Izv.) Pred dnevi so listi prinašali vesti, da se je naša delegacija, ki vodi trgovinska pogajanja z Avstrijo, vrnila v Beograd. Obenem je bilo javljeno, da so ta pogajanja že skoraj definitivno končana in da se pogodba v kratkem podpiše. Splošno je treba pripomniti, da so se vrtnili v Beograd člani in strokovnjaki te delegacije, da poročajo pristojnim ministrstvom o načrtu trgovinske pogodbe in da dobe nadaljna navodila za sklenitev odnosno podpis trgovinske pogodbe. Predsednik naše delegacije bivši generalni direktor carin g. S. Kukić je ostal na Dunaju.

Vaš poročevalec je imel danes priložnost govoriti z uglednim članom jugoslovenske delegacije, ki mu je dal radevolje podatke glede položaja Slovenije in njene industrije napram Avstriji.

Med drugim je treba posebno naglašati, da bo morala biti naša delegacija pri končnem sklepanju pogodbe zelo previdna, ker so Madžari znali inscenirati med Avstrijo in Madžarsko gospodarski konflikt samo za to, da bi preselepi našo delegacijo in da bi potem dobili od Avstrije še mnogo večje koncesije.

Trgovinska pogajanja so se nadaljevala v zelo neugodnem trenutku. Moment, v katerem so se svaščeno sprekinjena pogajanja z Avstrijo obnovila, je bil v političnem oziru zelo neugoden. To iz dveh razlogov. Prvič, takrat se niso bila zaključena pogajanja z Madžarsko, ki je glavni interesent in naš največji konkurent v poljedelskih predmetih pri uvozu v Avstrijo, kakor tudi pri uvozu živine in mesne industrije, tudi pri cerealijskih in mlinarskih izdelkih je madžarski kontingent mnogo večji nego jugoslovenski. Na drugi strani pa je bila ravno v času, ko so se obnovila pogajanja, na Dunaju kontrolna komisija Društva narodov.

Pogajanja sama so v toliko zaključena, da so definitivno izdelani načrti veterinarske konvencije, konvencije o obmejnem prometu, dalje splošni del trgovinske pogodbe in carinske tarife. V splošnem se je dosegel v vseh točkah med obema delegacijama načelni sporazum.

Na vprašanje Vašega dopisnika, kakšna je doslej naša trgovinska bilanca napram Avstriji, je izjavil član in strokovnjak naše delegacije: Doslej je naša trgovinska bilanca napram Avstriji še vedno aktivna. Aktivna je za približno 100 milijonov dinarjev. Leta 1923 je znašal po končnih statističnih podatkih naš uvoz v Avstrijo 2 milijardi 328 milijonov dinarjev, dočim je naš uvoz iz Avstrije znašal leta 1923. 2 milijardi 238 milijonov dinarjev.

Naš uvoz v Avstrijo znaša po statističnih podatkih za 1. 1923. 5,2 odstotka celokupne avstrijske zunanje trgovine, dočim znaša naš uvoz iz Avstrije 13,3 odstotka avstrijskega celokupnega izvoza. Mi stojimo v avstrijskem izvozu na prvem mestu, naravno, ker smo Avstriji najbližja sosedna država, ki želi imeti solidne trgovinske zveze. Pripomniti moram, da so ti podatki vzeti iz avstrijske statistike. V naši trgovini pa participira 1. 1923. Avstrija na uvo-

zu s 26,94 odst. in pri uvozu z 28,93 odst.

Glavni problemi pri sklepanju trgovinske pogodbe so bili naravno predmeti, za katere je naša država kot agrarna država najbolj interesirana, drugi pa tudi predmeti odnosno industrijski izdelki, ki jih skuša Avstrija placirati na našem trgu in s katerimi dela Avstrija naši mladi industriji veliko konkurenco. Glede našega izvoza so na prvem mestu živina in mesni izdelki z 961 milijoni dinarjev, šele na drugem mestu je žito s 496 milijoni dinarjev, nato mlinarski izdelki s 171 milijoni, sadje s 127 milijoni, mleko in jajca s 85 milijoni itd.

Pri uvozu iz Avstrije igra glavno vlogo dva predmeta, to je: železo in železni izdelki ter izdelki iz bombaževine. Vrednost prvih predmetov znaša 131 milijonov, drugih 157 milijonov. Usnje in usnarski izdelki tvorijo v avstrijskem uvozu v našo državo znesek 112 milijonov, konfekcija pa 118 milijonov.

V splošnem je avstrijski avtonomni tarif za agrarne predmete z ozirom na industrijski značaj Avstrije razmeroma nizok. Omeniti je treba, da carinske postavke vsebujejo mnogo predmetov, ki so važni za naš izvoz, kot n. pr. jajca in mleko, in kateri so po avstrijskem carinskem tarifu carine prosti, plačati je treba pri uvozu v Avstrijo samo prometni davek.

Večino delegatov je pozval v Beograd novi trgovinski minister dr. Krajač, da mu poroča o stanju pogajanj, pa tudi finančni minister je zelo zainteresiran za pogajanja.

Slovenija, kot industrijski del naše kraljevine, je pred vsem najbolj interesirana na carinskih postavah pri industrijskih izdelkih, ki jih sama dovoljno izdeluje. V teh izdelkih pride Slovenija v težak konkurenčni boj tudi z ozirom na to, ker skuša avstrijska industrija izkoristiti ceno vodno pot po Donavi do Beograda. V poteku pogajanj je bila vsa pozornost koncentrirana na to, da ni pri dajanju koncesij prekoračenja meja, ki je potrebna, da se ohrani in zaščiti domača industrija pred veliko avstrijsko konkurenco.

Za Slovenijo je dalje zelo važno, da se je dosegel naš izvozni kontingent vina z Avstrijo v tem le razmerju: 40.000 hl belega in 40.000 hl črnega vina iz mariborske in ljubljanske oblasti, kakor je bilo to že svaščeno javljeno v listih. To brez oziroma na vsebino alkohola.

Načrti izdelanih pogodb se sedaj predložijo ekonomsko - finančnemu odboru ministrskega sveta, ki jih pregleda, odobri odnosno popravi, na kar pride trgovinska pogodba z Avstrijo pred ministrski svet.

Splošni del trgovinske pogodbe vsebuje tudi železniško konvencijo glede znižanja obojestranskih železniških tarifov o prevozu blaga, posebno je ta del važen z ozirom na naš izvoz v Avstrijo, ki obsega lahko pokvarljivo blago, ki se mora sedaj pošiljati ekspresno in brzovozno, za kar so sedaj zelo pretirani tarifi.

Sklenjen je dalje tudi sporazum glede zaposlenja avstrijskih delavcev, obrtnikov kakor tudi glede avstrijske industrije.

Dr. Kramar proti ločitvi cerkve od države

Dr. Kramar za državno kontrolo nad cerkvami. — Ločitev cerkve od države bi dala protinacionalnim cerkvenim eksponentom proste roke.

Praga, 10. avgusta. (Izv.) Nacionalna demokratska stranka je v nedeljo priredila v Berounih veliko politično zborovanje, na katerem je poročal dr. Kramar. Voditelj nacionalnodemokratske stranke je obravnaval spor, ki se je bil pojavil med praško vlado in Vatikanom povodom Husove proslave. Treba urediti razmerje med cerkvijo in državo. Dr. Kramar nasprotuje ločitvi cerkve od države, ker bi taka ločitev ustvarila težke zapletljive in cerkveno-politična vprašanja še zaostila. Ločitev cerkve od države bi pomenila popolno in nekontrolirano svobodo za protinacionalno in protinacionalno politiko gotovih visokih cerkvenih eksponentov. Nemški škof v Litomečah in praški primas bi lahko nastopala proti češkim vitalnim nacionalnim interesom. — Dr.

Od vlade pričakujemo v zadnji uri uvidenost in zaščito slovenske industrije ter jo opozarjamo na nepopravljive posledice pogrešene gospodarske politike glede Slovenije

Kramar zagovarja natančno rešitev cerkvenih odnosov med Vatikanom in češko republiko, ki naj garantira primerno državno kontrolo nad cerkvenim delovanjem na Češkem.

Italijansko - grško prijateljstvo

— Atene, 10. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Mussolini in grški ministrski predsednik Pangalos sta izmenljiva brzojavna pozdrava, v katerih pozdravljata novo italijansko-grško prijateljstvo. Mussolini se zahvaljuje grškemu ministrskemu predsedniku za vojne nabave, ki jih je Grčija naročila v italijanskih tiskovnicah. Nadalje poudarja veliko važnost letalske konvencije, ki se je sklenila med obema državama. — Mussolini izraža željo, da naj pride med obema državama in narodi do stalnega sodelovanja in prijateljstva v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Grška vojska je naročila v Italiji 100 letal, za kar je grški ministrski predsednik Pangalos otvoril po celi Grčiji veliko nacionalno zbirko.

PAINLEVÉ O POLOŽAJU V SIRIJI

Pariz, 10. avgusta a. Ministrski predsednik Painlevé je z ozirom na dogodke v Siriji podal novinarjem izjavo, v kateri pravi, da je kakor brzojavno poročal general Sarraill, prišlo do nemirov vsled sporov v nekem plemenu, ki je bila deloma frankofilske deloma pa za neodvisnost. Francozi so odposlali majhno kolono, da vzpostavi red. Kolona, ki je štela 166 mož, je prispela na Djebel, kjer so jo uporniki obkolili in porazili. Rešilo se je samo 66 vojakov. Nato je bila odposlana močnejša kolona, kateri je sledil munitski tren. Ker pa tren ni dohajal vojaške kolone, se je razdalja med obema povečala, so uporniki naskočili tren ter ga zavzeli. Častnik, ki mu je poveljeval, se je ustrelil, da ne bi prišel v roke upornikom. Pehotna kolona, ki je korakala pred trenom je ostala brez municije in je bila prisiljena umakniti se v boju z uporniki. Francoske izgube se niso ugotovile. Ministrski predsednik je končno izjavil, da je položaj veliko manj težaven, kot mislijo, in se je izrazil zelo pohvalno o korektnem zadržanju Angležev.

SKANDAL NEMSKIH POSLANCEV V KARLOVIH VARIH

— Karlove vari, 10. avgusta. (Izv.) Včeraj sta se v Karlovih varih pojavila nemška poslanca v praškem parlamentu Kalina in Meyer ter ostentativno nosila burševske kulerske znake in kapice. Mestnega policija je poslanca povabila na policijsko ravnanje, kjer sta bila poslanca zadržana. Pri aretaciji je prišlo na ulici do velikih škandalov. Oba poslanca sta se upirala policiji, nakar sta poslanca živahno protestirala proti aretaciji.

TRODNEVNI POLET OKOLI EVROPE

— Pariz, 10. avgusta. (Izv.) Havas poroča, da se je včeraj dvignil francoski kapetan Arrachard na tridnevni polet okoli Evrope. Včeraj je nameraval poleteti iz Francije preko Italije in Balkana do Carigrada. Dopoldne je letel nad Turinom, ob 12.45 je radi defekta pristal v Beogradu. Kapetan Arrachard potuje iz Beograda proti Carigradu, od tod na sever in zapad.

ORLANDOV VZGLED VLEČE

— Rim, 10. avgusta. Demisija bivšega ministrskega predsednika Orlanda je dogodek, ki je opozicijo globoko pretresel. Ze dalje čas se je ob raznih prilikah izražala med opozicijonci želja po demisiji v masi, sedaj po demisiji Orlanda se je trdnost opozicije zopet zamajala in razpravljalo se je obirno, kaj storiti po Orlandovem odhodu. Stevilni poslanci so se izrekli za demisijo, toda čakati treba konca Matteottijevega procesa. Gotovo pa je, da je Orlando napravil svoj korak z vednostjo Giolittija in Nitija, da je njegov odstop zrahljal politični položaj in da utegevo slediti demisije, za katerimi pride razpust zbornice.

— Trst, 10. avgusta. Bivši ministrski predsednik Orlando je s svojo rodbino že v soboto odpotoval iz Rima. Nastani se stalno v Antibesu pri Cannesu na francoski Rivieri. Med fašisti in konstitucionalci so vsake zveze pretrgane.

KONGRES II. INTERNACIONALE

Rim, 10. avgusta. a. Druga internacionala bo imela letos svoj svetovni kongres v Marseilleju, in sicer zadnje dni meseca avgusta. Ta kongres je prvi plenarni kongres socializma po kodanjskem kongresu. Italijo bodo zastopali ob tej priliki delegati unitarističnih socializmov.

Črnogorski nogometaši v Albaniji

Beograd, 10. avgusta. p. Iz Tirane javljajo, da sta se vršili tamkaj dve nogometni tekmi kluba «Črnogorac» s Cetinjo proti albanski reprezentanci. Rezultat je bil 2 : 0 za cetinjski klub, druga tekma je bila neodločena. Nadalje je «Črnogorac» potolkel reprezentanco Tirane s 3 : 1 in končno reprezentanco Valone s 3 : 0. V Skadru in Tirani so sprejeli črnogorske nogometaše jako simpatično. V kratkem jim bodo vrnilo poset na Cetinju.

Spor med Anglijo in Turčijo radi Mosula

Pariz, 10. avgusta. s. «Temps» se bavi v daljšem članku s poročilom mosulske komisije in se glede sporazuma med Londonom in Angoro izjavlja zelo skeptično. Na eni strani je namreč mosulsko ozemlje za Anglijo izhodišče za petrolejsko politiko, od katere zavisi obvladanje morja, na drugi strani pa se zdi, da tudi Turčija ni pripravljena odpovedati se mosulskemu vilajetu.

Ponarajeni madžarski bankovci

Budimpešta, 10. avgusta. s. Pri glavni blagajni neke tukajšnje velebanke so danes spoznali trimilijonske bankovce za ponarejene. Gre za falzifikate, ki se ločijo od pravih bankovcev le v tem, da nimajo nikakih števil. Policija je bankovce zaplenila in uvedla zasledovanje ponarejevalcev.

Painlevé se udeleži zasedanja Zveze narodov

Pariz, 10. avgusta. s. Na šesto zasedanje sveta Zveze narodov v Ženevi, ki bo otvorjeno v ponedeljek dne 7. septembra, bo baje potoval tudi ministrski predsednik Painlevé. Painlevé namerava po vzgledu Herriota v prejšnjem letu prevzeti za čas prvih pogajanj predsedstvo francoske delegacije pri Zvezi narodov.

Italijansko državno prvenstvo v nogometu.

— Milan, 11. avgusta 1925. (Izvirno.) V nedeljo se je v Milanu četrtič ponovila prvenstvena tekma za državno prvenstvo med kluboma F. C. Bologna iz Bologne in F. C. Genova iz Genove. Tekma se je vršila ob 7. zjutraj in publika skoraj ni vedela zanje. Ker so se pri dosedanjih srečanjih obeh klubov dogajali najrazličnejši incidenti, so oblasti storile vse, da jih se daj preprečijo. Igrišče je zastražilo 60 orožnikov in ravnatelj policije je imel pripravljen bataljon bersaglierjev. Med igro, ki je bila zelo ostra, sta bila dva igralca Bologne izključena. Kljub temu pa je F. C. Bologna z 2:0 (1:0) zmagala in postala prvak italijanskega nogometa.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

Lesni trg.

Orehovi plohi 40 ali 45 mm, 70 ali 80 mm, 2-3 leta stari I, II. fr. meja, denar 1300, hrastove vozovne deščice I, II, 2/3 43 mm — 2.65 m 1/3 53 mm — 2.85 m fr. meja, denar 1280, blago 1300, bukova drva 1 m d. suha fr. Djevdjelija 3 vag., denar 32, blago 32, zaključki 32, hrastova drva 1 m d. fr. Djevdjelija 3 vag., denar 32, blago 32, zaključki 32.

Zitni trg.

Pšenica bačka par. Lj. denar —, bl. 320, pšenica domača fco. Lj. 275, pšenica hrvatska par. Lj. blago 270, koruza slav. par. Lj. blago 225, laneno seme fco. Lj. 2 vag. denar 495, blago 495, zaključki 495, otrobi pšenični fco. Postojna trs. denar —, blago 195.

Efekt: 2 in pol odst. drž. renta za vojno škodo, denar 280, blago 280, zaključki 280, 7 odst. invest. pos. iz 1. 1921, denar 75, Celjska posojilnica d. d., denar 201, blago 204, Ljubljanska kreditna banka, denar 230, blago 265, Merkantila banka, denar 100, blago 105, Prva hrvatska štedionica, denar 840, Slavenska banka, denar 64, blago 68, Kred. zavod, denar 175, blago 185, Strojne tovarne in livarne, denar 95, blago 126, Trboveljska premogokopna družba, denar 340, blago 348, Združene papirnice, denar 100, blago 107, Stavbena družba d. d. Lj., denar 165, blago 180, 4 in pol odst. zast. 1. kr. dež. bke., denar 25, 4 in pol odst. kom. zad. kr. dež. bke., denar 25.

Zagrebska borza.

Dne 11. avgusta. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 10.825—10.905, Pariz 260.50—264.50, Praga 164.72—166.72, New York 55.55, 56.15, London 270.25—272.25 (ček), London 270.41—272.41, Milan 201.06—203.46, Berlin 13.20—13.30, Dunaj 0.07805—0.07905.

Valute: dolar 54.80—55.40, lira 202.80—205.80.

EFEKTI.

70dnotno invest. pos. 1921 80, 2 in pol odst. drž. renta za ratnu štetu 282—284, Ljubljanska kreditna 225, Centralna banka 10, Hrv. eskomptna banka 114—115, Kredit. banka, Zgb. 111—113, Hipotekarna banka 63—68 in pol, Jugobanka 97—98, Praštedio. na 840—850, Slavenska banka 65—68, Elks. ploatacija 52—55, Drava d. d. Osijek 130, Šečarana, Osijek 490.510, Isis d. d. 54.62, NL hag 38—40, Gutman 370—375, Slavenska 135—145, Slavonija 45 in pol — 46 in pol, Trboveljska 340, Union, paromlin 364—400, Vev. ce 110—122.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih, 10. avgusta. Borza: Beograd 9.25, Pariz 24.25, London 25.015, New York 515, Milan 18.70, Praga 15.25, Dun. 0.007652.

— Trst, 10. avgusta. Predborza: Beograd 49.16—49.30, Pariz 129.25—129.50, London 133.80—134, New York 27.50—27.60, Praga 81—81.50, Curih 533—536.

Gospodarstvo

Svetovni žitni trg

Iz poročil, ki jih ima mednarodni poljedelski zavod v Rimu iz poedinilnih držav, je razvidno, da se optimistična prognoza o letošnji letini potrjuje. Zlasti pšenica, rž in

ječmen kaže dobro, dočim so ovsja letos v Ameriki manj kot lani. Nastopna tabela kaže svetovni pridelok žita v zadnjih štirih letih.

PŠENICA	1925	1924	1923	1922
Evropa (12 držav)	169.7	181.9	176.5	141.5
Kanada in Zedinjene države	284.3	308.8	346.1	345.0
Azija (4 države)	102.6	103.3	110.7	110.3
Severna Afrika (3 države)	18.7	13.9	18.1	9.1
Skupaj	575.3	562.9	651.4	605.9
RŽ	1925	1924	1923	1922
Evropa (11 držav)	95.9	64.7	92.9	82.2
Kanada in Zedinjene države	17.0	19.6	21.9	34.5
Skupaj	112.9	84.3	114.8	116.7
JEČMEN	1925	1924	1923	1922
Evropa (11 držav)	48.7	47.0	67.1	62.3
Kanada in Zedinjene države	64.1	60.2	59.8	55.3
Azija (3 države)	30.4	24.6	23.1	26.8
Severna Afrika (3 države)	18.8	16.2	20.4	9.9
Skupaj	162.0	148.0	170.4	154.3
OVES	1925	1924	1923	1922
Evropa (10 držav)	53.6	52.6	69.7	62.2
Kanada in Zedinjene države	259.9	286.4	276.5	253.3
Afrika (3 države)	3.0	1.7	3.4	1.2
Skupaj	316.5	340.7	349.5	315.7

Podatki za pšenico se tičejo evropskih produktivnih pokrajin, ki so dale lani 40 % svetovnega pridelka. Dvanajst držav, med katerimi je Italija, Španija, Madžarska in Poljska, je dalo predvidenih 28 % več nego lani, tako da smo se približali dobri letini v l. 1923. Tudi države, iz katerih se ni točnih poročil, kakor Nemčija, Rusija, Francija, Jugoslavija in Češkoslovaška računajo z dobro letino. Ozimna pšenica kaže splošno boljše nego lani. V Zedinjenih državah pričakujejo srednjo letino pšenice, ker je bila zima nepovoljna, dočim bo v Kanadi pridelok dober. Po podatkih začetkom junija bo letošnji pridelok v Ameriki za 8 % slabši od lanskega in za 18 % slabši kot l. 1923. Indija je imela slabo žetev. Argentinijska žetev setev. Zasejana ploskev se je povečala v Argentiniji za 4 %. Tudi v Avstraliji je setev povoljno končana. Pridelki rži bo splošno dober in se približuje

g. Trgovinska pogodba z Avstrijo. Zaradi nekaterih panog industrije izjavljajo že sedaj, da so njihovi interesi z novo carinsko tarifno pogodbo z Avstrijo bolj zaupljivi kot doslej. Avstrija znižuje svoje uvozne carinske postavke za nekatere predmete našega izvoza, kakor n. pr. za jabolka, hruške, breskve, marelice, grozdje, zelenjavo, sočvrje in kisle zelje. Za naše vinogradike je važno, da je Avstrija dovolila uvoziti 40.000 hl črnega in 40.000 belega vina po znižani carini. Znižana je tudi carina na uvoz konj, rž, kranjskih klobas, trapiškovskega sira in mineralnih vod. Olajšan je izvoz nekaterih naših domačih izdelkov. Za te ugodnosti je dobila Avstrija popust pri izvoznih carinah za svoje izdelke.

pridelku leta 1923. Ječmena bo letos za 9 % manj kot lani in za 5 % manj kot l. 1923. Oves zaostaja za lanskim pridelkom za 7 %, za pridelkom l. 1923 pa za 9 %. Koruza kaže v Severni Ameriki izvrstno. Računajo, da bo letošnji pridelok za 27 % večji kot lanski. Krompir je zaradi slabega vremena precej zaostal. Toda v juniju se je dobro razvijal tako, da je kazal začetkom julija povprečno dobro.

Navzlic temu pa računajo nekateri gospodarski krogi, da se mora pri nas žito v doglednem času podražiti. Angleška bo morala uvoziti okrog 555.900 vagonov žita, ostale evropske države, kjer poljedelstvo ni razvito, pa 218.000 vagonov, skupaj torej 773.900 vagonov. Evropa mora uvoziti v celoti 882.900 vagonov poljskih pridelkov. Te količine pa ne zmorejo agrarne države. In zato je pričakovati, da se žito pri nas podraži.

Računalo se je, da bo ta popust veljal za uvoz sirovin in polfabrikatov, pa se žal naše nade niso izpolnile. Kar se tiče izvoza žita in moka, nismo z novo pogodbo nič na boljšem.

g. Bosanske slive. Letošnja letina sliv v Bosni bo srednja. Računajo na kakih 10 do 12 tisoč vagonov. Suhli sliv za izvoz bo 1-2000 vagonov. Lani je izvozila Bosna samo 200 vagonov. l. 1922 do 2260 in l. 1923 do 2110 vagonov. V Srbiji bo letina sliv boljše nego v Bosni.

g. Mednarodni semenj v Solunu. Za mednarodni semenj, ki se odpravi v Solunu dne 18. oktobra t. l. so zainteresirani prospekti v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo na razpolago.

g. Letošnji izvoz iz Banata. Po najnovejših podatkih bo znašala vrednost letošnjega izvoza iz Banata okrog 1.200.000.000 Din.

g. Razstava v Napolju. V Napolju se vrši od 16. avgusta do 15. septembra t. l. pod pokroviteljstvom italijanskega kralja razstava, ki se bo tiskala poljedelskih amelioracij. Tekom razstave se bodo vršila tudi znanstvena strokovna predavanja in bi bilo velike vrednosti, da bi razstavo, kakor tudi predavanja posetilo čimveč naših poljedelcev.

g. Število nezaposlenih na Angleškem je znašalo koncem julija 1.197.600. Število je za 149.329 večje nego istodobno lanskega leta.

g. Poljske liste naročajo pri »Veri«, trgovski družbi z o. z. v Ljubljani, Aleksandrova cesta 8.

g. V. mednarodni istočni velesejem se vrši od 5. do 15. septembra t. l. v Lvovu (Poljska). Na sejmu je zgrajen za jugoslovensko blago poseben paviljon. Na izložbo naj bi se poslalo usnje, kože, mlečni (sir) in mesni izdelki, vina, tobak in proizvodi naše industrije in obrti. Predmeti iz naših krajev bodo zanimali ne samo poljske, ampak tudi druge inozemske gospodarske kroge, ki bodo prihajali na lvoški velesejem. Za prevoz razstavnega blaga so dovoljene obilne

Kupite Inar

nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

da se prepičate, kako en par traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene. 92-4 V

čajne prevozne olajšave. Pripravlja se tudi izlet jugoslovenskih trgovcev preko vse Poljske. Ogledali si bomo Krakov s prekrasnimi zgodovinskimi spomeniki, čudovito lepo prenovljenim gradom Hawel. Pot izletnikov bo vodila v znamenito Varšavo. Poznan, v industrijsko središče Borislav (petrolejski vrelci), v Lodz, v slavno Czenstachowo itd. Beogradska vlada je obljubila, da bo na vso moč pospeševala udeležbo za lvoški velesejem. Prijave za udeležbo sprejema in pojasnila daje »Vera«, trgovska družba z o. z. v Ljubljani, Aleksandrova cesta 8, do vključno 15. avgusta t. l.

Mama — mama,

glej to je pravo „GAZELA“-milo, ki se tako krasno peni, da snažno in belo perilo ter prihrani trud in delo.

GAZELA MILO

Julijska krajina

—j Italijanski tujski promet. Dohodki iz tujkega prometa v Italiji so znašali predlanskim okoli dve in pol milijarde, lani pa nad tri milijarde lir. Letošnji tujski promet bo še večji, zlasti radi svetega leta. Vsled padca lire marsikaj tujec dobro živi s svojo valuto v Italiji.

—j Iz goriskega gospodarstva. Letošnja vinska letina ne obeta baš dobro. Bilo je preveč deževja in trne bolezni. Sodi se, da bo letošnja cena boljše od lanske. — Med je pokazal slab pridelok. Misli se, da je ena četrtina lanskega. Cena na delo je za sto kilogramov 800 lir. — Prešički se prodajajo od 30 do 50 lir. Za starejši se cena štiri do pet lir za kg žive teže. Blaga je obilo, povpraševanja malo. — Uvoz semenja krompirja je dovoljen. Prostiti je pa treba dovoljenja pri laboratoriju za rastlinske bolezni v Milanu do 31. t. m. — Letos se je imela vršiti v Idriji razstava goveje živine, ki pa odpade radi škode vsled zadnjih neviht in se pridi zato razstava šele prihodnje leto.

—j Draga jajca... Na svojem potovanju sem se dne 4. t. m. ustavljal v Sv. Petru na Krasu v neki restavraciji, kjer sem naročil tri ocvrta jajca, tri komade kruha in četrt litra vina. Plačal sem za to 7 lir, kar pomeni pač ogromno dragino. — Potnik.

—j Mons, Tarlao, ki je bil skupno z mons. Castelliem in don Fabrom radi znanje gonje proti nadškofu suspendiran »a divinis«, je rehabilitiran in je v nedeljo zopet bral mašo.

—j Požigalec? Pri B. Kovačiču v Poničevah je pred kratkim požar napravil veliko škodo. Po požaru so se vršila polzvedovanja in osumljen je bil požiga 50-letni Ivan Kenda iz Poljubina, ki je bil nato aretiran in izročen sodišču.

—j Zrtev igralnice v Zemetu Obesil se je v Opatiji Madžar Aladar Weiner iz Budimpešte, ker je v igralnici v Zemetu pri Reki izgubil ogromno svoto lir.

—j Tujski promet v Opatiji, ki izredno dobro prospeva, bi rad pokvaril fašistovski »Il Popolo di Trieste«. Pravi, da je danes v Opatiji tako, da ima Italijan občutek, kakor da ni v Italiji! To pa radi dejstva, da natakariji po večini ne znajo italijanski. »Popolo« je ogorčen in zahteva natakarije, ki bodo znali italijane po italijansko postreči. Tujci so glede jezikovne strani po kopalkiških in letovskih zelo občutljivi in ako bodo fašisti šlihi v Opatijo italijanske natakarije, ki navadno ne znajo nič drugega kot svoj jezik, bo promet trpel in ako je Opatija danes polna, jo lahko italijanska nacionalistična pretiranost prav kmalu izprazni.

—j Umetniška razstava v Gorici je odprta od 9. do 16. t. m. Razstava obsega portrete našega domačega umetnika Ivana Čarga.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
OTON CHRISTOP

Barvni trakovi, ogljeni, indigo in povoščeni papir, hektografični zvitki in aparati, podloge za stroje pri Lud. Baraga, Selenburgova 6/1 Telefon št. 980

Kupujte srečke za Sokolski Tabor !!

- Lesna industrija - — o južnem Banatu —

v bližini Beograda ob Donavi in železniški postaji, preskrbljena s polnojarjenikom in raznimi stroji za obdelovanje lesa, pohištva, krst in drugih mizarskih izdelkov, kakor tudi veletrgovine z lesom s popolno moderno uredbo in modernimi poslopji, zgrajeno pred dvema letoma

se prodaja po najugodnejših pogojih.

Bogata okolica in za vse vrste lesa ugodno tržišče. Interesenti naj se izvolijo obrniti na Kovinsko banko d. d., Kovin, Banat. 2676

Prodaja robe (pri carinarnici zagrebačkoj)

Zagreb.

Javnim nadmetanjem na dan 31. avgusta 1925 god., koje će početi u 9 časova pre podne, izložiće prodaji glavna carinarnica u svojim magacinima sledeću u krijumčarenju uhvaćenu robu i to:

15 sanduka u težini brutto 4729 kg, netto 4006.400 kg razne svilene robe po procenjenoj vrednosti Dinara 2.297.100;

1 sanduk u težini brutto 340 kg artija za pakovanje ostala, po procenjenoj vrednosti Dinara 1300;

7 ramova u težini brutto 759 kg artija za pakovanje ostala, po procenjenoj vrednosti Dinara 2800.

Svaki licitant, na kome ostane prodaja, dužan je odmah položiti 100% kaucije od izlicitirane sume, koja pripada u korist državne kase u slučaju, da kupac odustane od otkupa robe, kad licitacija postane izvršna.

Stavlja se do znanja svima, koji polažu ma kakvo pravo na ovu robu, da se prijave ovoj carinarnici najdalje do početka prodaje sa punovažnim dokazima o tome.

Iz kancelarije glavne carinarnice I. red-u Zagrebu, broj 11-818.

Najstarejša slovenska gleskarska in ličarska delavnica

Ivan Brčić, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene
zmerne. 1798

L. Mikuš
Ljubljana, Mostar trg 15
prijema svoje zaloge
dežnikov in solatnikov
ter sprejemalnih
palc.

LOKOMOBILI 26 L
Wolf-Lanz do 600 HP
Izvirniški novi ali generalno
popravljeni s tvorničkim
jamstvom tudi na obroke
motorji na sesani plin
Dieselovi motorji
brez kompresorja
motorji na sirovo olje
Generalno zastopstvo
Motorenfabrik, Darmstadt
Mlinski stroji
Transmisije
Poglejte naše skladišče
— Plačilne olajšave —
Kompletna montaža
BRACA FISCHER D. D.
ZAGREB, Pantovčak 1b

Kupujte odino-le pri
Josip Petelincu
najboljše 138-L
živalne stroje
in kolesa
známke
Gritznar, — Phönix,
pneumatiko, potrebščine za
kolesa, stroje in Lamerz-igle
Ljubljana
(Nize Preloženega spomnila ob vodi)
Na malo: Na veliko!
I Zahtevajte ceniko!

MALI OGLASI

Prodaj
Proda se pohištvo
dobro ohranjeno. — Dobrombranska cesta št. 1. 2724

Pisalna miza
(velika) in dobro ohranjena spalna oprava iz trdega lesa — napredaj. — Ponudbe pod R/2713 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Radni odstopanja na prodaj izredno lepa, nova, masivna
jedilnica
za Din 10.000. — Pojasnila: Mici Svajger, Dravljice 74, p. št. Vid nad Ljubljano. 2720

Službe
Dobre slikarje 2730
sprejemni takoj v delo. — Ivan Košak, slikar, Ljubljana, Bleiweisova cesta 15.

Brivski pomočnik
mlajša moč, želi premeniti dosežanje mesto. — Ponudbe pod »Brivski pomočnik/2716« na upr. »Slov. Naroda«.

Polir
z večletno prakso v kamnolomu, zanesljiv in trezen, z dobrimi izpričevanji — išče službo za takoj. — Ponudbe pod »Polir/2683« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Natakarica
starejša moč, večša vse del — išče v najem gostilno na prometnem kraju. — Najraje bližje Ljubljane. — Dopisi na upravo »Slov. Naroda« pod Prometni kraj/2710.

Hotelskega portirja
potrebuje hotel »Central« Sarajevo. Biti mora strokovnjak s poznavanjem potrebnih svetovnih jezikov, potrebno garderobo ter jamčevino. Ponudbe s fotografijo in spricčevali poslati upravnemu hotelu. 2727

Šokali
Spec. trgovino
v mestu ali na deželi na prometnem kraju iščem v najem. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Trgovina/2725«.

Stanovanja
Naslovi
dijalskih stanovanj se dobijo pri ge. Likar, Poljska cesta 87 (vila Bergman). 2647

Zakonski par
brez otrok išče stanovanje 1-2 sob s kuhinjo v mestu ali izven mesta. — Dopisi pod Zračno/2723 na upravo »Slov. Nar.«.

Prazna soba
s posebnim vvhodom v sredini mesta išče mirna gospodinja. — Dopisi na upravo »Slov. Naroda« pod »Prazna soba/2722«.

Prazna soba
za pisarno — se odda. — Naslov pove upravnemu »Slov. Naroda«. 2699

Dopisovanje
Katera
gospodinja ali vdova želi znanstvo z mladim gospodom — naj piše na upravo »Slov. Naroda« pod »Priateljstvo/2694«. Odgovarjam samo dotičnim, ki pošljejo polni naslov.

Pouk
Instrukcije
deje maturant učiteljskega. Čas po dogovoru. Naslov lahko takoj. — Dopisi pod Instrukcija/2726 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Nepremičnine
Stavbna parcela
(velika) v Rogaški Slatini ob cesti nasproti kolesarni — napredaj. — Naslov pove upravnemu »Slov. Naroda«. 2729

Lep zrel gozd
v izmeri 40.000 m² — na prodaj. — Naslov pove upravnemu »Slov. Naroda«. 2728

Nova hiša
z lepim vrtom in 3 orali zemlje, 10 minut od železniške postaje, v lepem kraju na Gorenjskem — se vsled smrti takoj prodaja. Kupec dobi takoj stanovanje dveh sob in kuhinje. — Dopisi pod »Cena ugodna/2712« na upravo »Slov. Naroda«.

Razno
Suhe gobe
M. GERSAK, Ljubljana Kongresni trg 10. 129/L

Zahtevajte pokalice (Kracherl)
z zajamčeno pristnim slaskorjem. Kateri izde luje — Emil Moter, so davičar, Kette, Murnova cesta 11 (Martinova cesta). 2449

Družabnico
iščem za dobro idočo trgovino s kapitalom od 100.000 Din, event. tudi s sodelovanjem. — Ponudbe pod »Dobro izvež bana/2690« na upravo »Slov. Naroda«.

6 sedežni avto HORCH
mod. 1920
električna luč, majhna poraba bencina (10 kg na 100 km), moderna oblika, se ceno prodaja. Proda se tudi ognja varna železna blagajna št. 2. Na pravil listu. 1510